

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/54/2023
Identifikačné číslo spisu:	8223210115
Dátum vydania rozhodnutia:	22.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8223210115.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti Česká spořitelna, a. s., Praha, Olbrachtova 1929/62, Česká republika, IČO: 45 244 782, zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Novákom, Bratislava, Fazulová 1, proti žalovanému V. T., narodenému XX. W. XXXX, M., W. XXX/XX, o návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12Ecud/4/2023, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci Okresným súdom Bardejov je d ô v o d n ý.

Na prejednanie veci je vecne a miestne príslušný Okresný súd Bardejov.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), a to z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci Okresným súdom Bardejov. Uviedol, že predmetom veci je uznanie cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky. Mal za to, že na danú vec sa nevzťahuje ustanovenie o kauzálnej príslušnosti v exekučnej veci, pretože tu nejde o vykonanie exekučného konania ako takého, ale o návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia na území SR. Podľa názoru Okresného súdu Banská Bystrica toto konanie má základ v právnej úprave Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého je na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia príslušný Okresný súd Bardejov, v ktorého obvode má žalovaný bydlisko.

2. Najvyšší súd, ako súd funkčne príslušný (ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Bardejov) podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci je dôvodný.

3. Podľa § 36 ods. 1 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

4. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Vo všeobecnosti platí, že na to, aby bolo vydané súdne rozhodnutie platné a vykonateľné aj v inom štáte ako v tom, ktorý ho vydal, je potrebné, aby bolo v tomto inom štáte najprv uznané a prípadne aj vyhlásené za vykonateľné. To znamená, že rozhodnutie vydané v inom štáte nemá spravidla účinky v Slovenskej republike, ak nebolo uznané slovenskými orgánmi. V rámci Európskej únie problematiku uznávania a výkonu cudzích rozhodnutí upravujú viaceré nariadenia, ktoré sú vo všeobecnosti priamo záväzné pre všetky členské štáty, v dôsledku čoho je úprava uznávania a výkonu rozhodnutí v Európskej únii jednotná. Pravidlá pre spôsob uznania rozhodnutia v rámci členských štátov Európskej únie po pristúpení Slovenskej republiky do Európskej únie upravovalo najmä nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie Brusel I“), ktoré je vzhľadom na jeho vecnú a časovú pôsobnosť úpravou plne použiteľnou v posudzovanej veci.

7. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že dňa 12. decembra 2012, s účinnosťou od 10. januára 2015, t. j. v danom prípade pred začatím konania, bolo prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 (ďalej len „Nariadenie Brusel I bis“) z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktorým v zmysle čl. 80 bolo zrušené Nariadenie Brusel I. V zmysle čl. 66 ods. 2 Nariadenia Brusel I bis sa bez ohľadu na čl. 80 Nariadenie Brusel I naďalej uplatňuje na rozsudky vydané v konaniach začatých, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery, ktoré sa schválili alebo uzavreli pred 10. januárom 2015, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia. S ohľadom na to, pokiaľ cudzie rozhodnutie, ktorého uznania sa žalobkyňa v predmetnom konaní domáha, bolo vydané dňa 29. januára 2014, potom je na daný prípad potrebné aplikovať Nariadenie Brusel I.

8. Nariadenie Brusel I je priamo aplikovateľné a má aplikačnú prednosť pred národným právom. Je možné aplikovať ho v sporoch s medzinárodným prvkom, t. j. v tých, v ktorých vyvstane (s ohľadom na bydlisko alebo štátnu príslušnosť účastníkov, skutkové okolnosti sporu alebo predmet sporu) otázka medzinárodnej príslušnosti procesného súdu. Z hľadiska vecnej príslušnosti Nariadenia Brusel I je dôležité uviesť, že jeho vecná príslušnosť je obmedzená na občianske a obchodné veci, teda také, v ktorých nevystupuje osoba verejného práva v rámci výkonu svojich verejnoprávnych právomocí s výnimkami uvedenými v článku 1 ods. 2. Vecná príslušnosť Nariadenia Brusel I sa vzťahuje na veci súkromnoprávnej povahy (s výnimkami uvedenými v odseku 2), zatiaľ čo veci verejnoprávne sú z neho vylúčené.

9. V prejednávanej veci je predmetom konania návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia (rozsudku Obvodného soudu pro Prahu 9) vydaného orgánom iného členského štátu, ktorý sa týkal nároku občianskoprávnej povahy (vo veci spotrebiteľskej zmluvy). Účastníkom, proti ktorému sa rozsudok má vykonať, je občan Slovenskej republiky bývajúcí v Stropkove. So zreteľom na tieto skutočnosti a vyššie uvedený výklad je treba pri určení vecnej a miestnej príslušnosti súdu vychádzať z Nariadenia Brusel I. S poukazom na čl. 39 Nariadenia Brusel I, ako aj na jeho Prílohu č. II, v Slovenskej republike je príslušným orgánom na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia okresný súd s miestnou príslušnosťou určenou podľa bydliska účastníka, proti ktorému sa rozsudok má vykonať, v danom prípade teda Okresný súd Bardejov.

10. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci Okresným súdom Bardejov je dôvodný a na prejednanie veci je vecne a miestne

príslušný Okresný súd Bardejov.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.